

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره بخشنامه : 241670-ت-59793هـ

تاریخ : ۱۴۰۱/۱۲/۲۷

موضوع	این نامه معیارهای تعیین سطح آلاینده‌ی واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده
	<p>شماره: 241670/ت-59793هـ تاریخ: 1401/12/27</p> <p>تصویب نامه هیات وزیران</p> <p>بسمه تعالی «با صلوات بر محمد و آل محمد»</p> <p>وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - وزارت صنعت، معدن و تجارت وزارت کشور - وزارت امور اقتصادی و دارایی- وزارت نفت سازمان حفاظت محیط زیست - سازمان ملی استاندارد ایران</p> <p>هیئت وزیران در جلسه 1401/12/21 به پیشنهاد کارگروه متشکل از نمایندگان سازمان حفاظت محیط زیست و وزارتخانه های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، صنعت، معدن و تجارت، کشور و امور اقتصادی و دارایی (سازمان امور مالیاتی کشور) و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده (27) قانون مالیات بر ارزش افزوده - مصوب 1400-، معیارهای تعیین سطح آلاینده‌ی واحدهای تولیدی صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده را به شرح زیر تصویب کرد:</p> <p>معیارهای تعیین سطح آلاینده‌ی واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده</p> <p>ماده 1- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:</p> <p>1- قانون: قانون مالیات بر ارزش افزوده - مصوب 1400-.</p> <p>2- سازمان: سازمان حفاظت محیط زیست.</p> <p>3- واحد آلاینده: واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده که به تشخیص سازمان، حدود مجاز و استانداردهای محیط زیستی را رعایت نمی کنند.</p> <p>4- شاخص آلاینده‌ی: معیارهایی براساس شدت، مدت و نوع آلاینده‌ی جهت تعیین نرخ عوارض واحد آلاینده.</p> <p>5- پایش: بررسی وضعیت آلاینده‌ی محیط زیستی واحد آلاینده که از طریق انجام پایش ادواری ادارات کل حفاظت محیط زیست استان ها، خوداظهاری از طریق آزمایشگاه معتمد و یا داده های سامانه پایش برخط انجام می شود. در موارد تناقض نتایج خوداظهاری با اندازه گیری های انجام شده توسط اداره کل حفاظت محیط زیست استان، اندازه گیری انجام شده توسط اداره کل حفاظت محیط زیست استان ملاک عمل است.</p> <p>6- واحدهای مشمول خوداظهاری: واحدهایی که طبق تبصره (4) ماده (11) قانون هوای پاک - مصوب 1396- و تبصره (2) ماده (18) قانون حفاظت از خاک - مصوب 1398- و مطابق با ضوابط خوداظهاری در پایش آلاینده‌ی، موظف به انجام خوداظهاری در پایش می باشند.</p> <p>7- واحدهای مشمول نصب پایش برخط: واحدهایی که طبق تبصره (3) ماده (11) قانون هوای پاک - مصوب 1396- موظف به نصب سامانه پایش برخط می باشند.</p> <p>ماده 2- واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی که به تشخیص سازمان حدود مجاز را مطابق استانداردهای محیط زیستی مندرج در مصوبات زیر رعایت می کنند، مشمول این آیین نامه نمی شوند:</p> <p>1- حد مجاز انتشار آلاینده های هوا در صنایع موضوع تصویب نامه شماره 84411/ت-55181هـ مورخ 1397/06/27 .</p> <p>2- حدود مجاز آلودگی صوتی موضوع آیین نامه اجرایی ماده (29) قانون هوای پاک موضوع تصویب نامه شماره 84401/ت-55069هـ مورخ 1397/06/27 و اصلاحات بعدی آن.</p> <p>3- استانداردهای خروجی فاضلاب (موضوع ابلاغیه شماره 1527-32 مورخ 1373/05/30 سازمان حفاظت محیط زیست، موضوع ماده (5) آیین نامه جلوگیری از آلودگی آب موضوع تصویب نامه شماره 18241 / ت-71هـ مورخ 1373/03/16).</p> <p>4- حدود مجاز آلودگی خاک (موضوع ابلاغیه شماره 18569/100/99 مورخ 1399/05/27 سازمان حفاظت محیط زیست، موضوع ماده (11) قانون حفاظت از خاک - مصوب 1398-).</p> <p>ماده 3- شاخص و نرخ عوارض آلاینده‌ی واحدهای آلاینده، به شرح جدول زیر محاسبه می شود:</p> <p>شاخص و نرخ آلاینده‌ی واحدهای آلاینده شاخص آلاینده‌ی واحد نرخ آلاینده‌ی واحد (درصد) 1 تا 399 (کمتر از 400) 0/5 از</p>

ماده 4- عدد شاخص آلاینده‌ی واحدهای مشمول نصب سامانه پایش برخط یا انجام خوداظهاری مستند به ارایه نتایج حاصل از پایش، به شرح جدول زیر محاسبه می‌شود:

نحوه تعیین شاخص آلاینده‌ی واحد ردیف نوع آلاینده‌ی حد اکثر عدد شاخص آلاینده‌ی شماره معیار عنوان معیار وضعیت و وزن میزان وزن میزان وزن میزان وزن 1 آلودگی هوا 1400 شدت آلودگی هوای کل واحد (براساس انحراف از حد مجاز آلودگی) از 5 تا 100 درصد 100 از 101 تا 500 درصد 250 بالاتر از 500 درصد 2 مدت آلاینده‌ی در سال براساس نتایج آزمایش یک فصل در سال 10 دو فصل در سال 30 بیش از دو فصل در سال 3 درصد پیشرفت فیزیکی اجرای برنامه‌های مصوب کاهش آلودگی هوا در بازه زمانی مشخص شده (حداکثر 2 سال و غیرقابل تمدید) بیش از 90-100 بین 76 تا 90-70 بین 51 تا 75-50 2 آلودگی آب 1350 شدت آلودگی آب کل واحد (براساس انحراف از حد مجاز آلودگی) از 50 تا 100 درصد 50 از 101 تا 500 درصد 180 بالاتر از 500 درصد 2 مدت آلاینده‌ی در سال بر اساس نتایج آزمایش یک فصل در سال 10 دو فصل در سال 30 بیش از دو فصل در سال 3 درصد پیشرفت فیزیکی اجرای برنامه‌های مصوب کاهش آلودگی آب در بازه زمانی مشخص شده (حداکثر 2 سال و غیرقابل تمدید) بیش از 90 درصد 50- بین 76 تا 90 درصد 30- بین 51 تا 75 درصد 20- 3 آلودگی خاک 1200 شدت آلودگی خاک (براساس انحراف از حدود مجاز) تا 100 درصد 50 بین 101 تا 500 درصد 100 بالاتر از 500 درصد 2 مدت آلاینده‌ی در سال بر اساس نتایج آزمایش یک فصل در سال 10 دو فصل در سال 30 بیش از دو فصل در سال 3 درصد پیشرفت فیزیکی اجرای برنامه‌های مصوب کاهش آلودگی خاک در بازه زمانی مشخص شده (حداکثر 2 سال و غیرقابل تمدید) بیش از 90 درصد 50- بین 76 تا 90 درصد 30- بین 51 تا 75 درصد 20- 4 آلودگی صوتی 150 شدت آلودگی صوتی (براساس انحراف از حدود مجاز) کمتر از 20 واحد (دسی‌بل) 5 بین 21 تا 50 واحد 15 بالاتر از 50 واحد 2 مدت آلاینده‌ی در سال بر اساس نتایج آزمایش یک فصل در سال 5 دو فصل در سال 10 سه فصل در سال 3 درصد پیشرفت فیزیکی اجرای برنامه‌های مصوب کاهش آلودگی صوتی در بازه زمانی مشخص شده (حداکثر 1 سال و غیرقابل تمدید) بیش از 90 درصد 5- بین 76 تا 90 درصد 3- بین 51 تا 75 درصد 1- مجموع 1000

تبصره 1- در مواردی که امکان نمونه‌گیری و آزمایش وجود ندارد، واحد موظف است در مهلت مقرر شده توسط اداره کل محیط زیست استان، نسبت به فراهم شدن امکان نمونه‌گیری و آزمایش اقدام نماید.

تبصره 2- واحدهایی که از انجام خوداظهاری، ارایه اطلاعات الزامی یا ایجاد امکان نمونه‌گیری و آزمایش در مهلت مقرر استنکاف می‌کنند، در اولین دوره بعد از تصویب این آیین‌نامه، مشمول پرداخت عوارض با نرخ نیم درصد (0/5%)، دوره دوم مالیاتی مشمول پرداخت عوارض با نرخ یک درصد (1%) و از دوره سوم به بعد مشمول پرداخت عوارض با نرخ یک و نیم درصد (1/5%) خواهند شد.

تبصره 3- واحدهای آلاینده فاقد مجوز فعالیت که بعد از ابلاغ ضوابط و معیارهای استقرار صنایع موضوع تصویب‌نامه شماره 64677/ت18591 هـ مورخ 1378/12/26 تأسیس شده‌اند، ملزم به پرداخت عوارض با نرخ یک و نیم درصد (1/5%) می‌باشند.

تبصره 4- کلیه واحدهای پالایشگاهی نفت و پتروشیمی دارای کارکنان به تعداد (50) نفر و بیشتر، در صورت انتشار گازهای آلاینده با مشعل غیر عادی، نرخ نیم درصد (0/5%) به عوارض پرداختی آن واحد تا سقف مندرج در قانون، در فصل مربوط اضافه می‌گردد. شیوه‌نامه اجرای این تبصره در چهارچوب قوانین، توسط سازمان و با همکاری وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، نفت و کشور ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تهیه و توسط رییس سازمان ابلاغ می‌شود. تبصره 5- به منظور بهبود عملکرد محیط زیستی و تشویق واحدها به کاهش یا رفع آلاینده‌ی، معیارهای عملکرد محیط زیستی واحد (تصویب برنامه‌های اجرایی مرتبط با کاهش آلودگی و درصد پیشرفت فیزیکی اجرای آنها) که با علامت منفی در جدول موضوع این ماده درج شده است، بنابر درخواست و با مسئولیت مدیرعامل واحد صنعتی در بازه زمانی مشخص شده (غیرقابل تمدید) و تنها برای یک بار در آلاینده‌ی مربوط، وزن معیارهای یادشده از شاخص آلاینده‌ی واحد مذکور کسر می‌گردد.

تبصره 6- برنامه‌های اجرایی مرتبط با کاهش آلودگی، صرفاً در محاسبات همان نوع آلاینده‌ی مورد محاسبه قرار می‌گیرد. تبصره 7- شدت آلودگی هوا و آب مطابق الگوی (فرمول) زیر محاسبه می‌شود. در هر منبع آلودگی که شامل چند مولفه (پارامتر) باشد، مولفه‌ای (پارامتری) که بیشترین فاصله از حدود مجاز را دارد، ملاک محاسبه است. در صورت عدم ارایه نرخ جریان توسط واحد، غلظت اندازه‌گیری شده مستقیماً لحاظ می‌گردد: شدت آلودگی = جمع پیاپی (نرخ هر جریان گازی یا پساب خروجی آلاینده) × درصد انحراف بالاتر از حدود مجاز آلودگی همان جریان گازی یا پساب خروجی آلاینده) مجموع نرخ جریان‌های

خروجی گازی یا پساب واحد

تبصره 8- شدت آلودگی خاک در هر واحد بر اساس مولفه‌ای (پارامتری) که بیشترین فاصله از حدود مجاز را دارد، محاسبه می‌گردد.

تبصره 9- ملاک احراز آلودگی در واحدهای غیرمشمول نصب سامانه پایش برخط یا انجام خوداظهاری، گزارش کارشناسی با تأیید اداره کل حفاظت محیط زیست استان است. عوارض آلاینده‌ی این واحدها با نرخ نیم درصد (0/5%) محاسبه می‌گردد. دستورالعمل نحوه تهیه گزارش کارشناسی و مستندات مربوط ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، توسط سازمان تهیه و ابلاغ می‌شود.

ماده 5- مرجع اعلام نام واحد آلاینده و دستورالعمل محاسبه نرخ آلاینده‌ی آن، پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده سازمان موضوع تبصره (3) ماده (27) قانون می‌باشد. در این پایگاه نحوه محاسبه معیارها و تعیین سطح و نرخ آلاینده‌ی واحد، برای همان واحد، مشخص و قابل دسترس است.

تبصره 1- تمامی دستگاه‌ها، وزارتخانه‌ها و سازمان‌های متولی واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی موظفند ضمن

اطلاع رسانی این دستورالعمل به کلیه واحدهای حقیقی و حقوقی مرتبط، فهرست واحدهای تحت پوشش خود را (در صورت امکان به صورت تارنما) به سازمان ارائه نمایند. عدم معرفی نام واحد توسط دستگاه های متولی، رافع مسئولیت سازمان حفاظت محیط زیست می باشد.

تبصره 2- منظور از پایگاه اطلاعاتی موضوع تبصره (3) ماده (27) قانون، سامانه جامع محیط زیست کشور به نشانی (iranemp.ir) است.

تبصره 3- واحدهای تولیدی، خدماتی، صنعتی و معدنی موظفند جهت ثبت نام در پایگاه اطلاعاتی موضوع تبصره (3) ماده (27) قانون از طریق راهنمای اعلامی بر روی درگاه سازمان اقدام نمایند.

ماده 6- واحدهایی که در یک دوره موفق به کاهش نرخ آلایندگی به حداقل یک سطح پایین تر (معادل نیم درصد (0/5%)) شوند، در دوره بعدی مشمول پرداخت یک نرخ پایین تر عوارض آلایندگی خواهند بود (حداکثر دو بار).

تبصره- طرح (پروژه) ها و اقدامات لازم جهت کاهش شاخص آلایندگی واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی در داخل هر واحد که جزئی از فرآیند بهره برداری می باشند، علی رغم افزایش ظرفیت از شمول ضوابط و معیارهای استقرار واحدها و فعالیت های صنعتی و تولیدی و ارزیابی اثرات محیط زیستی مستثنی هستند.

ماده 7- وزارت کشور موظف است به صورت سالانه گزارش مربوط به نحوه هزینه کرد عوارض موضوع این آیین نامه و میزان کاهش و رفع آلایندگی ناشی از آن را به صورت عمومی منتشر و به هیئت وزیران ارائه نماید.

ماده 8- دستگاه های موضوع ماده (40) قانون، که عوارض آلایندگی را دریافت و مصرف می نمایند، مکلفند حداقل پنجاه درصد (50%) از عوارض آلایندگی را برای بهسازی، توسعه و نگهداری فضای سبز، توسعه ناوگان حمل و نقل عمومی با اولویت های فناوری های نوین، مدیریت پسماند، کاهش و رفع آلودگی، پایش آلودگی و تصفیه و بازچرخانی فاضلاب، بهینه سازی مصرف آب و انرژی در ساختمان ها و اماکن عمومی با نظارت و تأیید سازمان و با همکاری وزارتخانه های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کشور هزینه و گزارش آن را سالیانه به شورای برنامه ریزی و توسعه استان مربوط اعلام نمایند.

محمد مخبر

معاون اول رئیس جمهور

<https://ravihesab.com>

موسسه آموزشی راوی حساب